

FOLK OG LAND

NR. 30 — 9. ARGANG

1. OKTOBER 1960

LØSSALG 65 ØRE

Arminius:

De nye konturer i verdenspolitikken

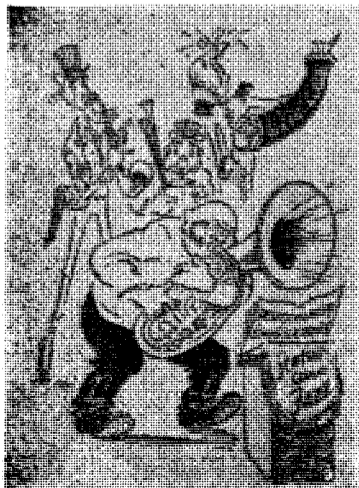
Lord Russell frykter en tysk-russisk forståelse og imens står kampen i Vesten om Polaris-strategien

Hva har Norge i dette selskap å gjøre?

Når Dagbladet, som taler med engelske tunger og med bl. a. Times som kilde, prøver seg med ny hets mot tyskerne i forbindelse med Berlin-affæren og møtet av de fordrevne fra de tyske østprovinser og advarer mot Adenauer-styrets «prøysser-ånd», så tør det hende at bladet en vakker dag vil få oppleve en annen slags tysk ånd enn den frankofile adenauerske. Og hva skal det da skrike opp om?

Så skandaløst slett har de

I virkeligheten spiller de alle den samme melodi: Tyskland evig delt — men sett nå at russerne fant frem andre noter?

vestlige seirherrer behandlet Tyskland etter verdenskrigen, at en skal lete lenge i historien for å finne maken. Tyskland er i dag delt i tre og ikke i to. Først har vi de gamle østområder som Sovjet og Polen har annektert, så har vi kamerat Ullbrichts røde stat, som omfatter Prøyssen og Sachsen m. v. og endelig har vi det Rest-Tyskland som Adenauer er innsett til å styre av de vestlige seirherrer, dette vidunderland hvor idealisme og tro er erstattet med pengebegjær og Wirtschaftswunder, det land hvor den fete Mark styrer i ly av en ensrettet lisenspresse og et såkalt demokrati, hvor enhver opposisjon er undertrykket og hvor en ikke har hverken tale- eller trykkefrihet. Det omskolerte Tyskland, hvor det koster et års fengsel og tap av stilling å si «Heil Hitler»!

Det er dette Tyskland en i dag innbyr til å bli slagmark i den kommende tredje verdenskrig. Det er denne amputerte vestlige del av Tyskland, dette Rheinbund, som de Gaulle leder i hundelenken, som i dag er NA-

TO's stolthet og håp i det kommende oppgjør.

Men er det så sikkert at dette er noe å håpe på, er en så sikker på at det går an i årtier å behandle en stor nasjon og et gammelt rike, bærer av den europeiske kultur på denne gemene måte? Er det så sikkert at tyskerne selv i det lange løp vil la seg avfinne med denne gygne lakeitjeneste for et demokrati som har tapt sin kraft fordi det forråder de demokratiske ideer?

Dagbladet, som ellers vifter så flittig med eselørene mot signalene fra Sions vise, burde følge litt bedre med i det som skrives og sies utenfor Norges grenser, i særdeleshet burde det merke seg den frykt som gjenspeiler seg i en kronikk av den berømmelige Lord Russell of Liverpool i dansk «Politiken» om «Gensyn med Tyskland». Forfatteren av «Hakekorsets svøpe» er heller ikke fornøyet med dagens Tyskland, og da er det formodentlig ikke mulig å tilfredsstille ham andre steder enn i Israel. Men det er ikke det som i første rekke interesserer, men Lord Russells fryktblandede analyse av eventuelle fremtidsmuligheter:

«Det er ingen tvil om at både spørsmålet om gjenforening av de to tyske stater,

Forts. side 8

Slik som denne avistegning viser ser mange tyskere på det. Underskriften under bildet var: «For Guds skyld — hvis det skal fortsette slik, så vil kanskje tyskerne også en vakker dag ta våre demokratiske slagord alvorlig!»

Anders Melteig:

Gull og prisindeks

Hvis vi sitter en stille stund ved vår etter-middagskaffe og små-mediterer over de spørsmål, som har vært oppe til diskusjon i de siste 10/15 år, så kan det være at tanken kan komme til å streife et par ord — et par begreper — som ustanselig og uavlatelig har gått igjen i avisenes spalter, i private samtaler og i offentlige diskusjoner — to ord som så å si har hatt fast følge — og som hører til det faste ordforråd i næringspolitiske forhandlinger, i høytidelige avhandlinger, i stats-økonomiske skrifter, og i bankernes årsberetninger — ordene: **inflasjon og prisindeks.**

Vi har fått produksjons- og aksjeindeks, vi har fått engros-prisindeks og detaljprisindeks, og fremfor alt har vi hørt om levekostnads-indeks den røde streken. Vi har beholdt **Reuter vare-indeks** (England) og Moodys råvare-indeks (Amerika), som begge går kontinuerlig tilbake til 1931.

Privat-bankene i Norge har fortalt oss i sine årsberetninger at de representerer en innskuddsmasse av 5 milliarder og 575 millioner kroner, men at disse bare har en verdi av 1.8 milliarder kroner av 1938-års prisniveau. Dette gir et forholdstall på omkring 30%. Det vil si at den norske krone er sunket til 33 øre siden da, og det er ingen grunn til å anta, at

(— «The Management Review»)

dette ikke riktig, for disse karene kan regne.

Derneft er videre å fortelle at en skriftserie: «Økonomi», utgitt av næringsøkonomisk forskningsinstitutt, nr. 34, 1958, opplyser at forringelsen av kroneverdien fra 1949 til ut 1956 førte til følgende tap, målt i 1949 kroner:

På bankinnskudd	kr. 3.357 millioner
På livsforsikringsfond	kr. 852 millioner
På ihendehaverobligasjoner	kr. 2.127 millioner.

En dagsavis som omtalte dette, summerte disse beløp sammen, hva selvsagt ikke kan gjøres. Det var bare ren uvitenhet fra den kant, slik en vanligvis er vant til det.

For den norske kronens vedkommende er det videre å nevne, at den er devaluert to ganger siden 1945, første gang da børsnoteringen ble suspendert den 8. mai og ble opptatt igjen den 15. mai 1945 med en stigning i dollarkursen fra 4.40 til 4.97 og med tilsvarende stigning for de andre utenlandske valutaer, men la meg kalle dette for en justering. Den egentlige devaluering ble foretatt i 1949, da kursen på dollars ble satt opp med hele 44 prosent til 7.15.

Så er tilslutt bare å nevne, at levekostnadsindeksen med utgangspunkt i 100 i 1949 til i dag er steget til 164, og at denne siste

indeks-forsvars-linje er reist og holdt ved ofring av hundreder av millioner av skatte kroner.

Når Norges finansledelse tross den årelange og klare trend, i prisutviklingen ikke

Forts. side 2

Fru Ane Sofie ...
Mjødalen 21

Gull og prisindeks

(Forts. fra s. 1)

bare har unnlatt å salte ned sine valutareserver i gull — ettersom de heldigvis har steget —, men har gått den motsatte vei å selge av vår på forhånd magre gullbeholdning, så syns det å bero på en klippefast tro på gullets uanvendelighet i nasjonalhusholdningen — enslags form for sancta simplicitas. Jeg har her brukt uttrykket «finansledelse», for jeg kan naturligvis ikke sette ut av betraktning at et slikt syn kan være mere uttrykk for et bestemt politisk finansdiktatur enn for Norges Banks økonomiske konfeksjon.

Selv vil jeg gjerne — for ikke å bli missoppfattet - bekjenne, at jeg anser gullet som **tvangs-trøye-middel** til regulering av lønninger og arbeidstiltak som et forferdelig uvesen, som samfunnet med alle midler må verge seg mot, mens gull til sikring mot verdiforringelse av allerede oppnådde verdier hører med til den forpliktelse som hver enkelt av Norges Banks ledelse har som en personlig forpliktelse. Jeg kan ikke engang innse at eventuell uforstand kan komme dem til gode som unnskyldende moment. De er jo nettopp valgt til sitt spesielle hverv på grunn av formodet sakkynndighet.

En ansetter ikke en teolog, men en medisiner til å lede et sykehus. Presten — med sine ellers gode egenskaper ufortalt — ville ikke kunne gjøre noen annen tjeneste der enn å gi den siste olje eller forrette ved begravelsen.

Hvor meget en enn føler seg befriet for og hevet over alle gamle og ortodokse teorier og synsmåter, så får en ikke glemme, at det stundom kan være sikrere å være realist enn å være en himmelstormende fantast. For gull er en uomgjengelig realitet i et lands økonomiske beredskap — ja, den mest dominerende og sikreste av alle realverdier, når noe røyner på. Gård og grunn, fabrikk og skib må holdes vedlike ved tilsyn og arbeidskraft. Gull kan smeltes ved ildsvåde, en gullbarre kan miste sin opprinnelige form, men når varmen har tatt sitt av annet brennbart materiale, så er hvert eneste gram av gullet likevel der når det hele er over.

I 1949 ble dollarkursen satt til 7.15. Samtidig ble prisindeksen satt til 100. I dag er prisindeksen 164, men såvel dollarkursen her som gullprisen i Amerika er uforandret: 35 dollars pr. unze.

Det er ikke mange, som er forundt den nåde å få så lang tid til betenkning. Stigningen i prisindeksen her vil motsvare en stigning i dollarprisen på gull i Amerika til

57.40 dollars pr. unze

Men daglig handles dollars, såvel i New York som i London til 35 dollars pr. unze. Det tør være nødvendig at såvel Storting som Regjering tar dette spørsmål opp til prøvelse og at den øverste finansledelse mobiliserer sine regneekspertter.

England og Amerika

Så får vi vel ta en tanke-tripp over til England og Amerika, selv om det i dette tilfelle byr meg mot. For her møter vi nærmest et skrekens bilde, og selv om disse sakene er vel kjent, så er det trist å trekke dem frem til nærmere beskuelse, men jeg blir nødt til det for å vise, hvor langt den vestlige verden er kommet på inflasjonens skrålplan. Jeg sakser da de opplysninger, som jeg daglig finner i aviser og tidskrifter hvorsomhelst fra verden over, og der er plenty av dem — og kommentarer. Denne gang er det «Dagens Nyheter», Stockholm for 16. september, hvor jeg har sakset Moodys råvareindeks (Amerika) og Reuter vareindeks (London). Begge disse er satt til 100 i 1931, altså ved tidspunktet for dollarsdevalueringen. Den 16. dennes viste disse 361.9 og 416.

Nu kan det vel tenkes, at der er dem, som vil mene at disse to indekser ikke er de mest pålitelige verdimalere, men her behøves ingen finregning, for spenningen er så overveldende stor, at selv en kraftig justering vil gi dystre perspektiver. For målt med disse tall, så har dollaren sunket til 28 prosent (28 cent) og den engelske sterling til under 25 prosent av sin verdi fra 1931. Hvilken gullpris i London og New York det vil bli — om jeg skulle bruke disse to indekser til beregning — vil jeg ikke tenke på. Det vil i alle fall by meg mot å se det på trykk.

Derimot kan jeg fortelle, at en gullmynt på 20.— Reichsmark i Tyskland hadde en verdi av 52 Reichsmark i 1959 og er nu steget til 61.50. Tyskerne pleier å være meget pålitelige og nøyaktige med slike teoretiske beregninger. Dette tør kanskje gi en indikator.

Hva så?

Kan det tenkes at en utjevning i prisniveaueet mel-

lom de øvrige varesorter kan finne sted, uten samfunnsmessige forstyrrelser? Kan til eksempel prisniveaueet på varer senkes til det halve og gullprisen forhøyes med 10 prosent, for det er nødvendig om forholdstallet for 1931 skal kunne oppretholdes? Personlig tror jeg ikke på en slik modus i utviklingen. For dette ville jo bety en fordobling av samfunnets gjeldsbyrde, og en (nominel) rentefot på 5 % vil ha samme gjeldstyngde som 10 %.

For snaut et år siden skrev det kjente verdens-tidsskrift «Time» en temmelig brautende artikkel om bl. a.: «Economy of abundance» — overflodens økonomi — og det var «The golden opportunity for the free world». Men når en ser på slike uttalelser og samtidig vet at hele verden har måttet ty til denne svære inflasjon for å balansere sin økonomi, så tør en gammel Christiania historie — tross sitt utvilsomt vulgære anstrøk være tillatt —: Dengang ble ofte en sønn av en kjørekar på renholdsverket møtt på skolen med følgende «smakfulle» spørsmål: «Er det sant at faren din spiser av lasset?»

Her må det være mange som har spist grådige av lasset, siden en ikke engang kan administrere overflodens økonomi, som jo burde være en velsignelse. For den sikreste arv, som en nyvalgt president får å overta etter sin forgjenger er øket gjeldsbyrde, tross for den dobbeltvirkende suge- og trykkpumpe, som heter øket lånemengde og inflasjon. Et styre som må ta slike midler til hjelp i en oppgangsperiode — «economy of abundance» har selvsagt intet å møte en deflatorisk bevegelse med. Derfor tror jeg heller ikke på muligheten av å få vareprisene og gullprisen til å møtes på halvveien.

Nu kan det vel være dem, som kan komme til å spørre: «Er det ikke gullet, som har sunket slik i verdi?» Jeg holder en knapp på at gullet kommer til å frigjøre seg fra tvangstrøyen.

Så reiser det seg et meget interessant spørsmål. Hvilket av de to land — England eller Amerika — synes å være nærmest faresonen for en devaluering, hvis en bruker de to vareindekser: Reuter England — Moody New York? Indekstillene er jo henholdsvis 416 og 361.9. Går en ut fra tallene skulle en kanskje tro, at England med det høyeste indekstall er sterkest i faresonen, men umiddelbart sammenligningsbare er disse tall ikke. En må huske på at England hadde sin

Dødsstraff i Norge

I 1945, på et tidspunkt da lidenskapene var i opprør og dødsstraff, om den hadde eksistert, i hvert fall foreløpig ikke burde bli anvendt, ble den innført i Norge. Og det med tilbakevirkende kraft.

Av hvilken grunn? Og i hvilken hensikt?

Visse personer har hevdet, at en lov som med tilbakevirkende kraft innfører dødsstraff, er en amnestilov og altså skyldes velvilje og medfølelse.

Mange påstår, at lovgiverne ville hevne seg, og at de altså var så perverse, at de for alvor mente, at de hadde noe å hevne.

Andre mener at de følelser og tanker som ved anledningen behersket de fra sine tilfluktsteder i utlandet hjemvendte nordmenn, især kom av en ubendig trang hos dem til å berge seg selv. Når andre ble dødsdømt, ville deres egne gjerninger iallfall for en tid enten bli glemt eller kanskje endog bli ansett som glorverdige.

Hvorledes det nu enn i virkeligheten måtte forholde seg med grunnen og hensikten, står det fast, at den heromhandlede dødsstraff er en dødsstraff etter lov utferdiget av politiske motstandere og med tilbakevirkende kraft.

Da tienslags dødsstraff derefter femogfirti ganger hadde vært idømt og åtteog-tredve ganger hadde vært eksekvert her i landet, fantes det i 1948 toogseksti stortingsrepresentanter som tvilholdt på den.

Hva der spesielt beveget hver enkelt av disse toogseksti til denne grumhet og dumhet, vet vel ingen. Beregninger? Følelser? Underdanighet? Den som har interesse av å vite det, kan begynne med å undersøke

annen devaluering i 1939 — like før krigsutbruddet, og foruten å få sitt gullinnhold yderligere redusert, så ble også sterling devaluert i forhold til dollaren, nemlig fra 4.84.5 til 2.80 dollars pr. pund — det vil si til 57.79 prosent. Dermed kan det sammenligningsbare Reuter vareindeks reduseres til 240.4 v-avis Moodys råvareindeks 361.9. Derfor tør det formodes at England er den sterkere part i devalueringsspørsmålet.

Dessuten tror jeg mere på engelsk finansledelse enn på amerikansk, for England har sin Ahasverus, som er verdens mest drevne og veltrenede finansmann Han spiller på mange strenger og er i økonomisk forstand en sann Wizard.

Anders Melteig

hva de heter eller het, og derefter studere deres øvrige bedrifter. Navnene finnes blant annet i Folk og Land for 14. mai 1960, 9. årgang nr. 18, under omtalen av Det hellige alminnelige hykleri.

Hva enten det gjelder å orientere seg i fortiden, å forberede seg på fremtiden, eller å få greie på hva Homo sapiens egentlig er for noe, bør dødsstraffens historie i Norge tas med i betraktning.

Også lovens anvendere har et stort ansvar. Men det forminsker ikke lovgivernes.

Hvis noen av disse mennesker lever den dag da det ikke hjelper å ruge over hemmelighetene, da opplysninger, dokumenter og protokoller må frem, da redeligheten har fått overtaket, da den fulle sannhet kan sies og håndheves, hvordan vil det da gå dem? Og hvorledes kommer de døde eftermæle til å bli?

Christian Bekker.

Operasjon «Fjolls»

Hva er årsaken til denne nystartede hetsoffensiv, som en ser ukebladene, samt kinoenne forlyster folket med? «Røsten» er Jacobs, men huden er Esaus, sier et gammelt ord. En behøver såvisst ikke studere lenge på hvem som er «primus motor».

Første premie i løgn og dikt bør tilfalle «Vi menn», som uopphørlig holder dette selvforherligende tullepratet gående i hvert nummer. «Vi kjerringer» hadde passet bedre.

Samtidig viser filmen «Omringet» hvordan Genferkorset kan brukes som skalleskjul i krig. I fremtidig krig blir dette tegn ingen beskyttelse, for hvem vet om det ikke sitter «angivere» med «sender» på taket av Ullevål?

Og så styrker våre venner i øst sine posisjoner — nå sist på Cuba og i Afrika — så nå bør våre atomjössinger henge godt i med tyskerheten sin. Jo sterkere blir NATO-forsvaret. «Jo tyngre tak, jo større sak, men desto større seier».

Johan T. Dahl.

ANNELISE PAROW
TANNINSETNING
Trondheim

Gisle Johnsonsgt. 5 - V. Lademoen kirke - Voldsminde

TANNLEGE MAAMOEN
Hansteensgt. 2
Tlf. 44 43 33

Tannlege
MARTIN KJELDAAS
Hansteensgt. 2
Tlf. 44 75 54

FOLK OG LAND

UAVHENGIG UVEAVIS

Redaktører:

ODD MELSON, ansvarlig
ALEXANDER LANGE**Sannheten om løggen**

Borte i Sverige har en angivelig svenske og en tysk jøde som har gjort svenske av seg, laget sammen en såkalt autentisk hetsfilm mot Tyskland igjen. De kalte den opprinnelig «Mein Kampf», og under denne tittel er den allerede vist i Tyskland, mens den her hjemme øyensynlig må gis en ekstrasikring om at dette er for en gangs skyld «ekte saker» midt oppe i all den avslørte svindel, og derfor kalles «Sannheten om hakekorsset». I oktober skal disse bermetiserte og oppvarmede «autentiske» redsler fra en grusom krig, hvor krigens lover var satt ut av kraft — slik de menes satt ut av kraft også i den kommende krig, serveres fra lerretene på landets største kinoer. Og så kan da kanskje noen spørre: Hvorfor? Nå 15—20 år etterpå?

Naturligvis hilser Dagbladet som en av de første disse forespeilede tyske redsler med stor glede og forventning, ikke minst fordi filmen er «en rystende advarsel mot nynazismen» — og det vet en jo hva er for noe i bladets språkbruk. Det taler jo nemlig med sin sorte broder Lumumba, da han overfor de dengang andektig lyttende venstre-radikale og hvite journalister høytidelig erklærte at hans sorte konkurrenter om makten var «nynazister».

Hvis bladets beretning om hvorledes denne «nynazismen» nå herjer her i Norge skal være en prøve på filmens «sannheter», så må vel de fleste føle seg beroliget. For nå viser det seg — merkelig nok stikk i strid med hva alle politiundersøkelser i forbindelse med norske hakekorsstrekker har bragt for dagen —, at «Hitlers og Himmlers gamle og nye tilhengere igjen går til aksjon.» En får si at de avdøde herrer har fått underlige tilhengere i det siste. Er det de to hjemmefrontlassiser på Grønland, som sjikanerte jøder, eller den fjortenårige skolegutt på Vestlandet bladet sikter til med sine nynazister? Eller kanskje kommunistvennene, som i protest mot den NATO-politikk også Dagbladet angriper, malte hakekors hos utenriksminister Lange? Eller kanskje det til og med når alt kommer til alt er selveste utenriksministeren som er en slik hemmelig nynazist og Himmler-tilhenger? Under enhver omstendighet kan vel ikke noen av disse være en så farlig trusel mot demokratiet og mot Dagbladet.

Nåvel, selve filmen og dens mangehånde «sannheter» skal vi komme utførlig tilbake til senere. Det lyder ellers ikke særlig overbevisende på normale mennesker at Himmlers myrdende og gassende SS-folk skulle ha ladt sine redselsgjerninger filme og hemmelig oppbevare til glede for en svensk-tysk filmjøde og en eftertid som hungrer etter gamle krigsredsler, og dertil vet å gjøre business på dem. Heller ikke virker det særlig «autentisk» når bladet nå for sikkerhets skyld har øket tallet på dem som «ble drept i Hitlers konsentrasjonsleirer» til 9 millioner. Men la nå gå med det, vi skal ikke innlate oss på en ørkesløs diskusjon om hvem av de krigførende som før, under eller etter krig tok livet av flest mennesker.

Men én ting burde kanskje Arbeiderbladet og de andre borgerlige aviser som nå står for tur til å heie opp disse filmsannheter og berede grunnen for den nye hetsbølge mot NATO-partneren kanskje overveie. Før de skriver noe, burde de kanskje tenke litt på den tyske østsonen filmen «Du und mancher Kamerad», som med samme blanding av autentiske bilder, svindel og fiks stoffbehandling med kommentarer fremstillet de siste femti år i europeisk historie ut fra rent kommunistiske synspunkter. I parallell filmen «Mein Kampf», som er spesiallaget til bruk for tomhodede nydemokrater, er opplegget nøyaktig det samme.

Veltruffen**karakteristikk**

Det norske justisdepartement er noe for seg selv og det er derfor med stor interesse vi noterer oss følgende karakteristikk av norske dommere gitt av landets justisminister på Dommerforeningens årsmøte:

«— Det står respekt av vår dommerstand. Noen land har utstyrt sine dommere med hatt, frakk og parykk for å gi dem autoritet. Vi har ikke det (Det klarer seg vel med Landssvikoppgjøret.) Heller ikke avsies dommer her i landet i Guds, kongens eller en annens navn (Men under Landssvikoppgjøret kanskje i en unevnts?) De dommer som avsies hos oss kommer fra menn som har dømt etter sin rettsoverbevisning. — (Jevnfør Øverlands og Hambros uttalelser om høyesterettsdommer).»

Ellers sa justisministeren noe som vi noterer med tilfredshet, fordi vi er blitt angrepet sterkt som «nynazister» fordi vi har angrepet dommene i Landssvikoppgjøret:

«Vi trenger ikke myter om at dommerne er ufeilbarlige. Også en dom er avsagt av et menneske (Undertiden kan man tvile på det), også overfor en dommer og en dom gjelder ytringsfriheten. Personlig mener jeg at dommerne og rettsavgjørelsene bør være mere gjenstand for omtale og diskusjon. La oss her i dag bekjenne denne vår tro på det frie ord.»

Ja, la oss det i ånd og sannhet, herr justisminister!

Det er de kommunistiske argumenter og de kommunistiske sannheter en får seg presentert, men naturligvis med noen forsiktighet, i dette siste hetsprodukt. De borgerlige pressefolk burde vel reagere iallfall svakt over hvorledes de kommunistiske heltefigurer fra Karl Liebknecht og opp til Wilhelm Pieck fremheves og forherliges, og over den helt dominerende rolle kommunismen og Sovjetsamveldet tildeles i den «heroiske» kamp mot Hitler av en hel verden.

Bruk i det hele tatt hodet litt når denne kommunistiske historieskrivning skal serveres det norske folk med velvillig assistanse av Krigsinvalidforbundet, som trenger penger og stort sett naturligvis ikke skjønner seg på stort annet.

Deutsche Handelskammer in Norwegen

Fortsatt medlemsfortegnelse:

Petersen & Dekke A/S, Trikotagenfabrik, Hop pr. Bergen.
A/S Joh. Petersen, Manufakturwarengeschäft, Kløverhuset, Bergen.
A/S Joh. Petersens Fabriker, Konfektions-, Hemden- u. Strumpffabrik, Bergen.
Joh. Petersen A/S, Leinen- u. Baumwollwarenfabrik, Bryn st.
Peter Johs. Petersen A/S, Lederwarenfabrik, Grønlandsleret 25, Oslo.
Simon Petersen A/S, Schuh- u. Ledergeschäft, Olav Tryggvessøngt. 42, Trondheim.

M. Petersen & Søn A/S, Holz-, Cellulose- u. Papierfabrik, Moss.
S. Pettersson, Manufakturwarengeschäft, Molde.
I. C. Pienc & Søn, Getreidegeschäft, Müllerei, Trondheim.
Dir. Arnold Pilling, Direktor von Agfa-Foto, Fred. Olsengt. 1, Oslo.
Porsgrunds Elektrometallurgiske A/S, Eisenlegierungen, Porsgrunn.
Porsgrunds mek. Verksted, Schiffswerft, Porsgrunn.
Porsgrund Metalverk A/S, Röhren, Schienen, Draht, Porsgrunn.

Hva blir det til i Russland?

Avisartikler i Sovjet-presen og uttalelser av ledende personligheter synes å tyde på at det foregår en strid bak kulissene mellom de gamle verdens-kommunistiske dogmatikere og nasjonalkommunismen. I en bemerkelsesverdige artikkel i PRAVDA skriver professor Zjukov blant annet:

«Sovjetsamveldet vil fortsatt tilby uselvisk bistand og støtte til de nasjonalstater som forsvarer sin suverenitet mot imperialistiske angrep. Ved å gjøre det har Sovjetsamveldet intet annet ønske enn at disse stater må bli fri og velstående. Marxismen-leninismen betrakter forsøkene på å «eksportere revolusjonen» eller tvinge på andre land et sosialt system og institusjoner som ikke er resultat av deres indre utvikling, som reaksjonære utopier.»

Nå kan en jo si at forholdene i satellitstatene ikke stemmer særlig godt overens med disse uttalelser, men på den annen side er det vel kanskje mere strategiske hensyn enn ideologiske som der gjør seg gjeldende.

Iallfall burde uttalelsen være av interesse for Norge, som i sannhet har vært utsatt for imperialistisk påtrykk og tvang siden landet slapp løs på egenhånd i 1905. Vi minner om den norske handelsflåtes tvungne dødsseilas for England i begge verdenskriger, vi minner om de britiske blokadetrusler i 1940 for å tvinge oss, og vi minner om hvorledes England gjennom sine nøytralitetsbrudd og sine angreps-

Sogneprest

Eystein Poulsen

taler i Gabels gate 4
fredag 7. oktober 1960
kl. 7,30 aften.

KRISTNE VENNER

Opplysende øvelse

For den som fremdeles har noen illusjoner med hensyn til den rolle Norge er tildelt i NATO-forsvaret av USA burde et Londotelegram forleden dag kunne virke opplysende. Telegrammet forteller om en stor NATO-øvelse hvorunder det ble innøvet atomangrep med fly mot Norge. Angrepet «hadde vært meget vellykket og gått etter planen», og da kan vi naturligvis føle oss sterkt beroliget. NATO passer på oss der vi er lagt ut som åte for Sovjetsamveldet i en kommende krig.

Vi synes for vår del at det er skammelig at det norske folk nå igjen skal føres bak lyset av de styrende, som selv naturligvis stikker av til et trygt sted før de vellykkede atomangrep settes i gang mot okkupantene og de hjemmehørende «landsforrædere».

Verre enn det kan det vel ikke gå om vi stod utenfor NATO heller? O.

OBERST HATLEDAL

Burde ikke denne mann, som i folkets øyne står høyere enn noen annen nulevende officer, tildeles generalsgraden — honoris causa.

Så meget mer som det tilhører hans tidligere tjenestestilling som sjef for generalstaben.

Olaf Holm.

planer mot Norge tvang oss inn i krigen med velvillig bistand av dem som her hjemme skulle være vakt om vår suverenitet og nasjonale ære.

Jo, vi trenger nok støtte til å fri oss fra disse slave-lenker, som vi vanligvis kanskje ikke merker så meget til, men som sannelig er tunge og smertefulle nok hver gang verden er oppe i en krise.

Bergs Assuransesbyrå

ALT I FORSIKRING

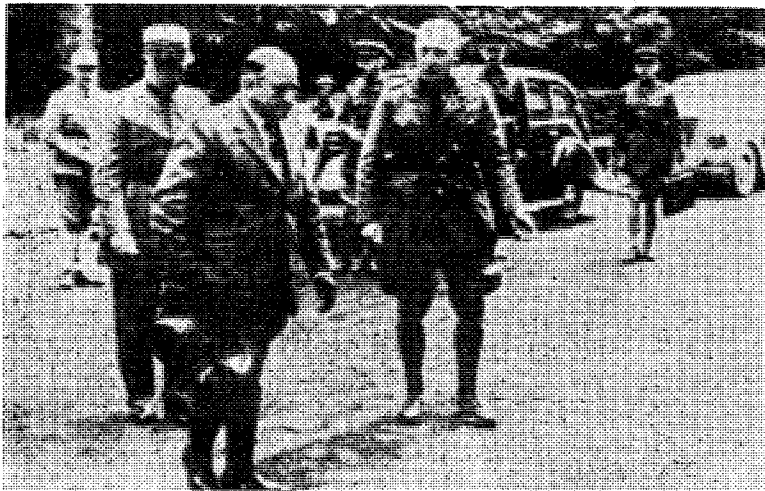
Arbiensgt. 1 — 44 49 94

Frankrikes sammenbrudd

10. mai 1940. Bare små begivenheter kjenner de franske hærberetninger i dette første halvår av krigen på østfronten — men i de hemmelige arkiver i ministeriene, i generalstabene, i regimentene hoper det seg opp dokumenter som forbereder store begivenheter. Der ligger i det belgiske forsvarsdepartement aktstykket med kjennetegn d.Div. S.S.P.A.P. Nr. 1889/57, hvori det blir fastlagt hvilke veier som må holdes fri «for den britiske armé» ved en evakuering av sivilbefolkningen — oppmarsjområdet for engelskmennene i Belgia er således allerede avtalt — — Der ligger i regimentsarkivet for 4. franske kavalleri-oppklaringsregiment operasjonsordren av 2. april 1940 ifølge hvilken det første dag etter innmarsjen i Belgia skal trenge frem til Maas — og i det skap hvor den franske 1. lette mekaniserte divisjon oppbevarer sine akter, ligger ordren om hvorledes fremrykningen sammen med de belgiske og britiske tropper skal foregå. 19. april 1940 har den 2. engelske divisjon ladt utgå en hemmelig ordre med 10 gjennomslag, om hvilke sikkerhetsforholdsregler som skal treffes ved innmarsj i Belgia, og franske oppklaringsavdelinger har allerede fått ordre om innmarsj i Holland. Over Holland og Belgia skal det fransk-britiske fremstøt i Ruhrområdet foregå, og det befinner seg allerede enkelte franske kommandoer på belgisk og luxemburgs område. Da kommer tyskerne planen i forkjøpet og 10. mai utsteder general Gamelin denne dagsbefaling:

«Angrepet som vi har forutsett siden sist oktober, er satt i gang imorges. Tyskland har åpnet kampen mot oss på liv og død. Parolen lyder for Frankrike og alle dets forbundne: Mot, energi og tillit. Gamelin.»

Ikke med ett ord forråder generalissimussen den sanne grunn til det tyske skritt — men de tyske tropper skal snart finne frem de hemmeligste dokumenter i fiendens hemmelige arkiver og fremlegge dem. Franskmenne, som leser denne dagsbefaling fra deres øverstkommanderende denne fredag før pinse, føler seg imidlertid beroliget — helt siden oktober har Gamelin ventet på dette tyske fremstøt — da må han jo også ha gjort alt for å møte det. Og kaster aviseren et blikk på plassen ved siden av avishodet på første side, den som er bestemt for det dag-

Besøk i en kritisk stund. Krigsminister Daladier besøker Nordarmeen 1. mai 1940. Ved det tyske fremstøt ble denne armé senere helt avskåret.

ENDELIG

Frykt for fallskjermjegere. Politiet i Paris er vepnet med gevær. Bildet er tatt 18. mai 1940.

lige slagord, så leser han: «Nervekrigen er forbi og den annen har begynt. Tyskerne trodde plutselig å kunne overrumple oss etter åtte måneders søvn — men de har tatt feil! Vår moralske kraft kan ikke diskuteres. Tropene stormer med begeistring ut på bevegelseskrigens åpne felt og hele Frankrike roper i sikker forutføelse av seiren: «endelig!»

Avskjed, avskjed, avskjed! Gjennom oppslag på veggene, gjennom avisene og gjennom kringkastingen blir de permitterte soldater kalt tilbake til sine avdelinger: den som har permisjon til 14. mai av soldater tilhørende hæren og flyvåpnet, må straks og raskest mulig søke å nå sine avdelinger. Den hvis permisjonsseddel gjelder til 16., må reise fra 10. til 12. mai. De som tilhører flåten og som har permisjon vil bli beordret tilbake til sine poster ved personlige telegrammer.

Jernbanestasjonene i Paris vrirler av de soldater som plutselig strømmer til. Togene til Arras, St. Quentin, Boulogne er overfylte — stadig må det settes til nye vogner. Det blir opp-

hold, forstyrrelser, forsinkelser — men de pårørende som følger med til stasjonen midt i alt bråket er bare glad til: så kan de være sammen med sine litt lenger — — «Hør nå godt etter, Amélie», sier en infanterikaptein som står i vinduet i korridoren i et hurtigtog til sin frue ute på perongen (en journalist beretter senere om det i sin avis), «ta pengene fra venstre skuff i mitt skrivebord til deg og småpengene som ligger i nattbordskuffen. Nøklen til vognen og garasjen er i den lille røde skål på skrivebordet. Bertha skal legge ned kontortøyet mitt i kamfer, og syklen til Jean må oljes, den piper. Egentlig skulle jeg selv ha gjort det — —».

«Det var så kort» — sier hans frue og anstrenger seg for ikke å gråte.

«Visst var det kort, men det var jo bedre enn overhodet ikke å se hverandre.»

Så går toget — mot nord, mot nord. Dets mål og alle de stasjoner hvor det stanser blir i løpet av få, ubegripelig få dager til navn på slag og kamper.

Og i nord ruller på skinnene togene med de alarmerte tropper til Belgia, ruller stridsvogner på veiene, de tunge kanoner, de motoriserte kolonner. I månedsvis har hver marsjrute, tidene for oppbrudd, marsjtidene, tiden som må gå til neste kolonne setter seg i marsj vært angitt i detaljer på minuttet — de alliertes innmarsj i Belgia og Holland hørte til krigens program. Den politiske ledelse hadde bestemt seg for den og de militære hadde forberedt alt til innmarsjen. Men nå hadde altså tyskerne bestemt tidspunktet for den, idet de var kommet planene til det øverste krigsråd i forkjøpet. Offiserene trekker klokkene, de avgir sine meldinger, generalstabsfolkene sam-

A. L.:

Smukt klarnende

redaktør Chr. A. R. Christensen

Det som daværende utenriksminister Halvdan Koht skriver at han stadig var redd for — det hendte jo 9. april:

«Det som eg likevel stadig var redd for, og det som eg måtte legge eit hovudarbeid på å hindre, det var at vestmaktene med sine tiltak, politiske og militære, og med skrivinga i pressa skulle egge Tyskland til mot-tiltak med det formålet at vestmaktene ikkje skulle få høve til å nytte ut Noreg for krigføringa si». («For fred og fridom i krigstid 1939-1940» s. 200.)

Den 20. september holdt Verdens Gangs redaktør Chr. A. R. Christensen i Universitetets fri-undervisning et overraskende objektivt foredrag om «Tyske og engelske planer mot Norge.»

Uten å heve stemmen til agitatoriske basunstøt mot fæle bu-buer, som f. eks. Hitler, Mussolini og Quisling og de (aldeles ikke synkroniserte oppfatninger de sto og falt for, førte redaktør Christensen de mange, mest unge tilhørere rolig gjennom spesielt utsorterte partier i den jungel som heter forhistorien til 9. april 1940. Og selv sagt uten å nevne alle jungelens rov- og krondyr! — Selvom man kunne være uenig i hans oppfatning av viktige detaljer, så betegnet foredraget en smukk oppklaring hos en gjennom mange år formentlig av hjemmefrontsyn og —sagn distraherert foredragsholder.

Kanskje viktigst var at de

Redaktør Chr. A. Christensen.

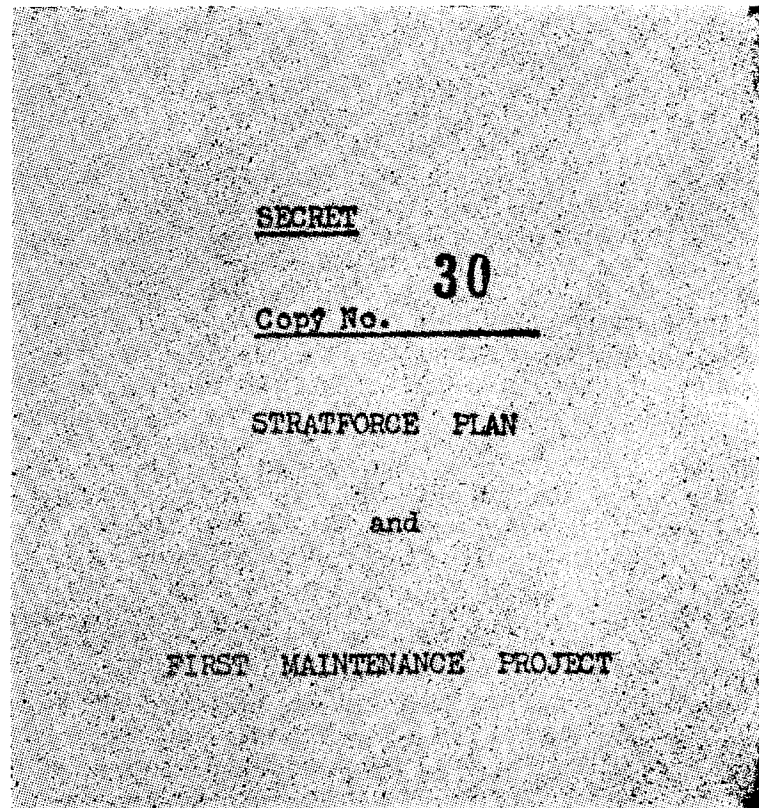
unge fikk høre én vesentlig sannhet:

Begge parter — Vestmaktene og Tyskland — hadde hatt hensikter mot nord.

Mindre vesentlig var hans i høy grad diskutabile standpunkt at det var et kappløp, hvori tyskerne kom først, fordi de var dyktigst, heldigst og mest hensynsløse. Hadde det virkelig vært et kappløp, og ikke for å få tigreren på åtet, da måtte vestmaktene hatt tilstrekkelig styrke og ikke det lille de kom med. Se således general Carton de Wiarts memoarer.

Christensen senket ikke ett øyeblikk sin utredning ned på det sørgelige norske plan som hittil har preget lærebøker og pedagogers fremstillinger (i strid med utenlandske forskere) om disse forhold, se således dr. Midgaard — eller redaktør Herman Smitt Ingebrechtsens

Forts. side 6

Angrepsplanene mot Norge var trukket opp i den kjente britiske Stratforce Plan, som ble funnet senere av tyskerne på britiske offiserer som falt under kampene i Norge. Slik så omslaget ut. Det ble gjengitt i en tysk hvitebok i 1940.

En bok om det tyske forræderi etter Stalingrad

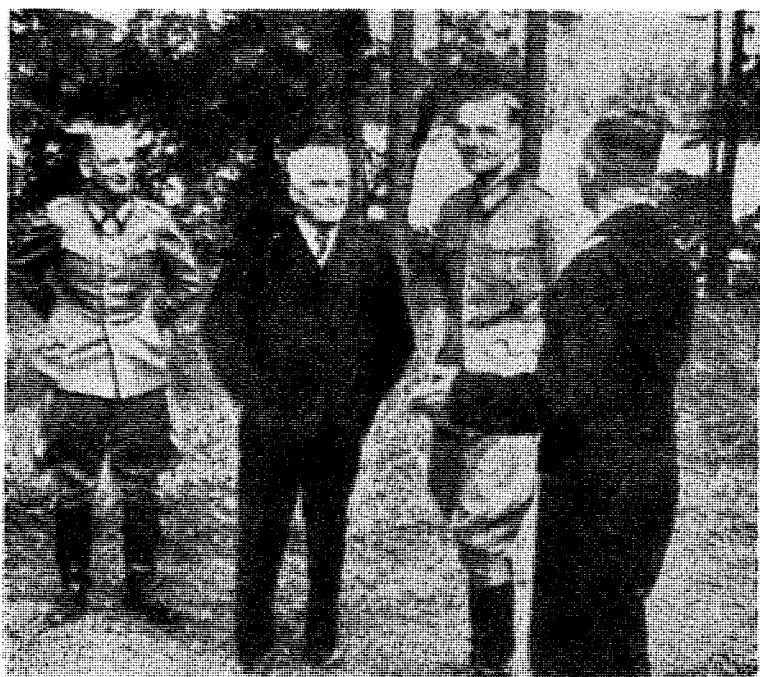
General von Seydlitz' forræderske opprop.

Sannheten om organisasjonen «Freies Deutschland», som i disse dager er på krigsstien igjen

De fleste krigsfanger holdt stand og talte modige ord Stalin og Ulbricht midt imot.

Efterfølgende bokanmeldelse har sin spesielle interesse i disse dager i forbindelse med de avsløringer den østtyske kaptein Günther Malovski, som flyktet til Vest-Tyskland, har foretatt om østtyske forberedelser for en eventuell krig med Vest-Tyskland. Han bragte blant annet med seg flyveblad som var blitt fremstillet til bruk i en slik krig. Arbeiderbladet gjengir et slikt flyveblad, som blant annet oppgir parolen å være «Freies Deutschland», noe Arbeiderbladet tydeligvis ikke forstår betydningen av. Bladet forteller, som riktig er, at det betyr «Et fritt Tyskland», men det be-

Forts. side 7

Den senere president i den tyske østsonestat Wilhelm Pieck (som nylig døde) i samtale med generalfeltmarskalk Friedrich Paulus og offiserer fra Nationalkomitee «Freies Deutschland».

Av F. H. KJELSTRUP's memoarer:

Kongo - landet som er på alles leber

Sort og hvit magi hos de innfødte

Vi bringer her nok et avsnitt av major Kjelstrups interessante opptegnelser fra sin tjenstgjøring i Kongo for halvt hundre år siden.

For ordens skyld gjør vi oppmerksom på at de utdrag vi har bragt av Kjelstrups memoarer er foretatt av redaksjonen og ikke av forfatteren, og at vi når det gjelder «planene» mot Angola kanskje i noen grad har tatt tanker i en virkelig hensikts sted. De som kjenner Kjelstrup vet forøvrig at han når alt kommer til alt sikkerlig heller ikke dengang for femti år siden ville ha foretatt seg noe som ikke stod i «reglementet». Men interessant var det jo å se at det høvdingene vendte seg til Kjelstrup om dengang fremdeles er aktuell politikk for dagens innfødte ledere i Kongo.

Intelligensnivået hos den alminnelige neger lå ikke særlig høyt. De var store; utviklede barn, men kunne være overmåte observante, og hadde et sikkert instinkt.

Alt nytt fra Europa ble akseptert uten forundring Selv slike nyheter som for europeerne var sensasjonelle, som f.eks. oppfinnelsen av motordrevne fly — som dengang nettopp vakte verdens oppmerksomhet og interesse — ble av de innfødte betraktet som helt selvfølgelige utslag av «mayele na Bakelenge» (de hvites klokskap.) Naturfenomener søkte de ikke noen fornuftsmessig forklaring på. Jeg spurte en oppvakt soldat hva de sorte mente var forklaringen på at solen bestandig sto opp i øst. Jo, de tenkte seg at den skyndte seg tilbake om natten, når ingen kunne se den. Da Halleys komet dukket opp på himmelhvelvingen en gang i 1908 ble jeg vekket i mitt telt av en sersjant som fortalte at «njama monene» — et stort dyr — gikk på himmelen. Jeg hadde i en notatbok nedskrevet dagen for gjenkomsten av H's komet og kunne derfor identifisere den.

Overfor enkelte beretninger om foreteelser som ikke passet inn i deres erfaringsmessige forestillingskrets kunne de imidlertid være ganske skeptisk innstillet. Jeg la således merke til at omtale av snevær vakte mistro. Mine tilhørere var riktignok høflige, og gryntet forundret da jeg fortalte om regn som var pulverisert og bløtt og hvitt som mel, men etterpå — da de trodde seg ubemerket — så de på hinannen og trakk underkanten av øyet ned med pekefingeren, hvilket betyr omtrent: «han tror vi er noen fé, men vi gjennomskuer ham. Oss skal han ikke innbille noe slikt.»

Dette barnlige intelligensnivå ble selvfølgelig på forskjellig vis utnyttet av europeere i tjenestens interesse. I Dilolo-trakten ble jeg således oppmerksom på en «bluff»-metode som utnyttet de sortes overtroiske respekt for «mokandaer» skrevet med rødt blekk. Når det gjaldt å få en høvding til å utføre en ordre som han hadde neglisjert, betød en slik «mokanda» at hvis ordren ikke omgående ble etterkommet, ville det bli brukt radikale midler. Selve teksten i det som var skrevet var selvsagt uforståelig for de innfødte.

Overtroiske forestillinger, åndetro m. v. spillet en stor

Overtroiske forestillinger spillet en stor rolle i de innfødtes liv.

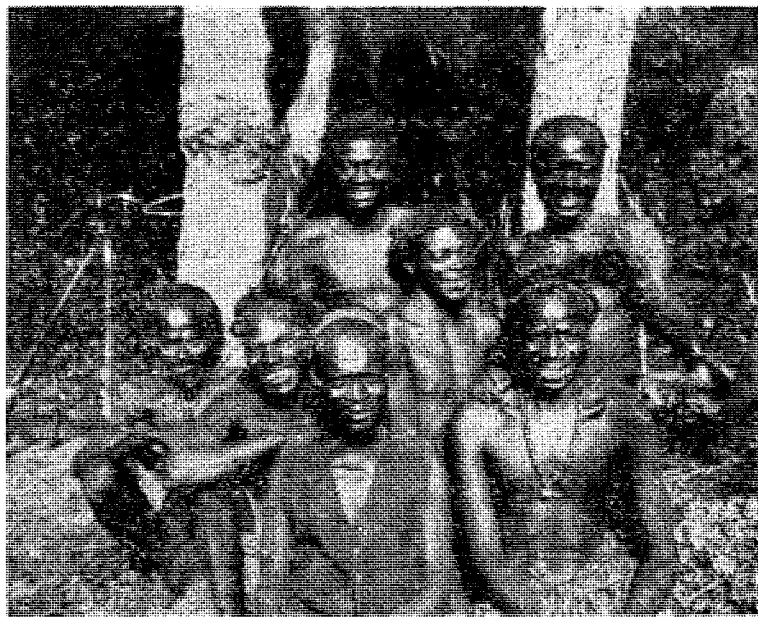
rolle i de innfødtes liv. Dette stod tydelig i nøye forbindelse med deres egenartede evner i okkult retning. Disse fikk jeg tilfeldigvis litt kjennskap til i den tid jeg var alene med soldatene i Dilolo. Endel av de hendelser som lå til grunn for mine inntrykk skal jeg fortelle litt nærmere om.

Jeg hadde hørt om disse evner allerede fra ankomsten til Afrika. Evner av denne art er som bekjent almin-

nelige også blant andre lavtstående folkeslag, f.eks. blant lappene i Nord-Norge. I det indre Kongo støtte jeg på flere utslag av de innfødtes egen faste tro på disse evner. Før mottagelsen av en fryktet høvding fra grensetraktene ble jeg således advart mot å gi ham hånden, da han skulle ha farlige evner til å skade — ja endog drepe — ved et håndtrykk alene.

Ved en anledning lå vi ved

Forts. side 6

Intelligensnivået hos den alminnelige neger lå ikke særlig høyt.

Redaktør Christensens foredrag — —

(Forts. fra s. 4)

kjernesetning i Fellesprogrammet av 1945: Det ble iskaldt omkring den lille flokken, som gikk erobreren tilhånne! Hvem som — for lovlig å bistå seg selv — virkelig gikk tyskerne tilhånne, så det forslo, det er jo klarlagt bak ennu stengte dører!

*

Om den tyske Norgesaksjon brukte han ikke det misvisende ord «overfall» én eneste gang! Han nevnte opinionskampen i vestmaktens presse for å lokke eller true Norge ut av nøytraliteten. Kanskje noe uforvarende falt dette gullkorn fra Christensen: Vestmaktens opinions- (og skremme) kampanje mot Norge kunne nok ha aktivisert tyskerne til Norgesaksjonen. Men — han la ikke den tyske beslutning opp på sitt preventive plan og slik som det lenge har foreligget et håndfast og overveldende dokumentarisk materiale for å gjøre — nemlig at vestmaktene la Norge ut som et åte for tyskerne, og slik som cand. oecon. Leif Sundt overbevisende har påvist i Folk og Land. Sannheten om den tyske Norgesaksjon uttrykte jo Churchill slik:

This tactical blunder of our mortal enemy, which we have provoked.

— Denne vår dødsfiendes taktiske bommert, som vi har provosert. — Blant de mange som har uttrykt denne oppfatning, at tyskerne ble lurt til Norge av vestmaktene er jo også daværende statsråd Trygve Lie. (Se bl. a. hans omtale av Martinsens rapport) For ikke å snakke om statsminister Johan Nygaardsvold. Er det derfor dennes memoarer ikke er kommet ut?

*

I sannhet var Chr. A. R. Christensen kommet langt vekk fra sitt og alle nasjonale «rightthinkers» parole i 1945 om den tyske og «nazistiske» eneskyld: Han nevnte den unøytrale tonnasjeavtale med England av 3. 10. 1939, Churchills aggressive plan om fremstøt i Østersjøen for å hindre den svenske eksport av jernmalm til Tyskland. Fra Narvik kom bare 10 % av denne eksport, sa han. Ennu farligere var Churchills Narvikplan. En Narvikplan var også dukket opp hos admiral Raeder. Det kunne nok hende at Quislings samtaler hadde stimulert tyskernes interesse, sa han og for å nevne en ting til hvor Christensen utvilsomt tar feil: Hitler hadde bestemt seg til besettelse av Norge før Altmarkaffæren!

*

Han refererte Englands

begrunnelse for å krenke de små lands nøytralitet: England kjempet jo for de små lands interesser, i og med at England kjempet mot nazismen. (Med nazistiske midler, men det sa han ikke!)

Christensen tar imidlertid åpenbart feil på et vesentlig punkt: **at Norge var ærlig nøytralt i 1940 og at 1940 beviser at det er umulig for Norge å være nøytralt!** Disse påstander smaker kanskje av fjernstyrt ønsketenkning, — forekommer det meg.

Ærlig og opplysende for de mange interesserte under det behagelig dempede og ulastelig fremførte foredrag var imidlertid hans påvisning av at

Altmarkaffæren

var en grov krenkelse av norsk nøytralitet, og at krenkelsen satte fart i Hitlers beslutning som førte til 9. april.

Han nevnte det øverste krigsråds beslutning av 5. februar 1940 om å klargjøre 3 divisjoner til Finnland via Narvik og malmfeltene, desuten plan om andre landgangssteder i Norge. 12. mars 1940 kom britisk sanksjon av planen. — 28. mars gikk briterne på planen om å legge ut miner på norsk territorium. Red. Christensen sa at man regnet med tyske motiltak.

Han sluttet med å si, blant annet, at man var blitt klar over at det var moralsk skyld på begge sider. Og at ikke tyskerne hadde eneskylden for besettelsen av Norge, hva man jo tidligere hadde hevdet.

*

Som uforbederlig optimist har jeg i disse bilder fra foredraget favorisert de etter min oppfatning beste og historisk påliteligste deler av redaktør Christensens fremstilling. Denne kunne selv sagt ikke overalt bryte med den daværende «hjemmefronts» og «utefronts» tilvante og tildels ennu matnyttige forestillinger. Da ingen av «rettsoppjørets» parter har tatt det hele og fulle patent på nasjonal holdning eller den historiske sannhet — ville et 100 % brudd med Hjemmefrontlæren heller ikke være riktig. Et slik totalt brudd med den «nasjonale» ABC ville isåfall ha en uheldig sjokkerende virkning, så bevisst villedet som opinionen var og tildels ennu er.

Sannheten måtte først komme i teskjeer, så i spiseskjeer. Nu kan den snart utskjenkes — og for all del av alle viderekomne gode nordmenn — i fulle skåler! For sannheten og den alene kan gjøre det av alskens svart- og hvitmaling synkvervede

BAK KULISSENE:

(Forts. fra s. 4)

menligner meldingstidene med sine tabeller og de er meget tilfreds — troppene er ved kontrollpunktene endog før de fastsatte terminer.

Midt på natten til 10. mai har de brutt opp. Nå står skogkantene, hvor den moderne krigs fryktelige våpen så lenge stod skjult, atter forlattede. Ut av mai-nattens demring rykker troppene inn i en strålende vårdag, hvis sol brenner hett — og plutselig marsjerer de gjennom et land hvor sirenene hylar overalt, og plutselig stanser også den fremmarsjen som forløp til slik tilfredslikt for alle kommandosteder, for rett imot de marsjerende tropper velter seg det fryktelige tog av vanvittig flyktende belgiere og hollendere. Først kommer det store tog av velhævende, hvis biler blir ført av uniformerte sjåfører, så kommer middelstanden, hvor familiefaren selv sitter ved rattet, og disse har bagasjebrettet fullt av madrassene fra deres senger, og så kommer bondevogner og alle slags kjøredoninger, dekket og lastet på den utroligste måte. Dette forferdelige tog av disse opphissede mennesker på panikkartet flukt som fra pesten oppholder de marsjerende avdelinger, skaper forvirring og er som et ondt varsel.

«Våre tropper har marsjert inn i Belgia!» forkynner Pariserbladene triumferende, og istedenfor stemmen til Daladier, som går slik til hjertet på alle, hører de nå den opphissede stemme til ministerpresident Reynaud, som snakker i nesene: «Frankrike er rolig, Frankrike er sterkt, Frankrike har tatt seg sammen. Dette er samlingens stund. Dere vet at alle partier står sluttet bak regjeringen. En eneste tanke hever oss alle ut over oss selv: enhver vil gjøre sin plikt! Den franske armé har trukket sverdet og Frankrike venter!»

Tillitsfulle lyder disse ord, tillitsfullhet fylder massene — bare en mann kan ikke verge seg mot en stor uro: den øverstkommanderende Gamelin. Han vet at den franske armé som har marsjert inn i Belgia er Frankrikes beste armé — den forføyer over nesten alt det Frankrike har av motoriserte våpen. Hvis denne armé blir slått, da er katastrofen der. Han ville ikke la den rykke frem, han ville spare den som reserve, han ville først sette den inn når tyskerne hadde stormet seg trett mot hans befestninger — derfor hadde han ventet så lenge, stadig ventet. Han skulle ha vært konsekvent og også ventet nå — men han hadde ikke klart å hevde seg i krigsrådet. Han hadde gitt etter, og nå lar han dem sågar marsjere lenger østover enn generalstabs-offiserene finner riktig. Han var

norske folk sunt og friskt, har Scharffenberg hevdet.

A. L.

KONGO —

(Forts. fra side 5)

en elv som var særlig fiskerik like utenfor vår leirplass. I det krystallklare vann kunne man se fiskene gå i tette stim, like fra de minste størrelser i de øverste vannlag til de største suger nede på bunnen. Vi fikk bedøvet en av disse store fisk ved et skudd i vannet, da den et øyeblikk nærmet seg vannflaten, fikk den ild og hadde her førsteklases mat for mange mennesker. Fisk ansees som en stor delikatesse av de innfødte, men vi fikk ingen til å reflektere på det som ble igjen, etterat min kokk hadde sikret seg endel til mitt bord. Fiskestedet var nemlig bevoktet av en fétisj, og det het at den som spiste fisk derfra ville miste en arm. Jeg overtalte en korporal til mot betaling å spise av fisken og demonstrere for de andre at armen fremdeles var i god behold. Dette ropte han ut i leiren og betegnet overtroen som noe tøys. Men fiskekjøtet fant allikevel ikke avsetning.

Ved en annen anledning ble en av mine sersjanter fremstillet for meg av Dilologarnisonens eldste underbefalingsmann som høytidelig erklærte at sersjanten var blitt usårlig. Han hadde møtt en brilleslange og hadde sett den rett i øynene. Det var samme sersjant som tidligere hadde bedt om å bli fritatt for å bli med på bøffeljakt, fordi hans kone var med barn. Under en kones svangerskap måtte hun også selv iaktta en rekke forsiktighetsregler som bundet i overtro. Bl. a. måtte hun ikke la hvemsomhelst komme nær korsryggen. Barnet ville komme til å ligne den som først berørte hennes korsrygg.

Hvis hanen galte om aftenen betød det ulykke. Når dette hendte krøp de innfødte inn i sine hytter og lukket dørene. I slike tilfeller følger det gjerne en sterk uhyggestemming med de overtroiske forestillinger. Man har i det hele tatt ofte i de sortes selskap følelsen av å leve i naboskap med død og uhygge. Den svenske

også mot det norske foretagende men hadde også da gitt etter mot bedre vitende. Det ble en ulykke — og denne gang? Hvorledes ville det gå nå? Men han var heller ikke den mann som nedla sin kommando når man var bestemt på å handle mot hans oppfatning — han var bare en mann som lot alt skje, hvorledes det nå gikk — —

(Neste gang: Panikk på Quai d'Orsay)

prins Wilhelm har i en av sine noveller fra Afrika gitt en glimrende skildring av dette.

Sort magi (trolldom)

Sykdom og ulykker ble som oftest antatt å skyldes trolldom som ble bedrevet av ondsinnete mennesker med magiske evner. Å bli utpekt som trolldomskyndig betød risiko for livet, hvis vedkommende fikk skylden for en ulykke av betydning.

Jeg fikk til behandling en slik sak, hvor en angivelig «trollmann», var blitt bundet til et tre som mål for bueskytning og vergeløst bytte for knivstikking. En lignende sak av eldre datum var etter års rettergang endt med frifinnelse ved apellretten på grunn av at forholdet skyldtes inngrodd overtro. Jeg fant under disse omstendigheter — etter først å ha arrestert de skyldige — ikke grunn til å sette det store rettsapparat i sving, og lot derfor saken ordne ved betaling av en bot til de nærmeste pårørende. Men for å få vedkommende ut av stasjonens fengsel måtte jeg la det få utseende av rømning. Så gjennomført er nemlig kontrollen med administrasjonen i Kongo i og med bokførselen. Jeg låste følgerlig opp døren til arresten en mørk natt. Neste dag meldte vakten av at fuglen var fløyet, hvilket ble behørig protokollert.

Tross faren ved å øve trolldom, var det enkelte som drev dette profesjonelt. Disse bodde da gjerne avsides i villnisset og var bare beskyttet av venerasjon og den frykt som rådet for deres makt og farlige evner. De ble søkt som konsulenter av «legmenn» som hadde fiender å bekjempe. Foruten de profesjonelle var det imidlertid også amatører på området idet de fleste kjente bruken av et eller annet trolldomsmiddel til å få hevn over en fiende.

(Fortsettes)

F. H. Kjelstrup.

Oslo Stigefabrikk

Inneh. ALF T. LUNDE,

Mosseveien 8, Oslo

Tlf. 68 88 17, priv. 67 07 79

Skyvestiger oljet m/ cadimerete beslag. Takstiger av jern, malertrapper og halsbare loftstrapper.

Arkitekt

HUSTAD

Børumsv. 5, Ø. Ullern

Telefon 55 61 29 - Oslo

Boken om det tyske forræderi — —

(Forts. fra side 5).

tyr noe mer enn det. Det er navnet på den forræderorganisasjon som ble dannet blant tyske krigsfanger i Sovjet og hvor foruten tyske soldater og offiserer også de tyske kommunistemigranter spilte en stor rolle. Denne organisasjon hadde en spesiell avdeling «Bund Deutscher Offiziere», og det er disse folk som i dag spiller en fremtredende rolle i Øst-Tyskland og spesielt innen den østtyske hær. Her kommer så omtalen av en ny bok som er kommet på det tyske Schild-Verlag:

Ble Stalingrad-arméens kamp, trass i den tragiske og ulykkelige utgang for de tyske våpen, et heltepos, så ble begivenheter som fulgte desto mere forbausende og uforståelige. Stalingradarmégeneraler, iallfall for etpar av de ledendes vedkommende, dukket etter noen tids forløp opp i den røde propaganda som forrædere og hjelpere for de røde fiender som truet med å oversvømme fedrelandet.

Som rimelig kan være ble ikke disse tragiske hendelser viet større publisitet i det tysk-kontrollerte Europa, men desto større var naturligvis gleden og publisiteten på den annen side. Og i den forvirrede og forløyede etterkrigstid ble alle de tyske forrædere, både de fra 20. juliattentatet, de i Canarias' Abwehr og overløperne fra Stalingrad og andre steder på østfronten, hurtig og lett-vint skapt om til helter.

En har merket seg at de mest framtrædende navn fra denne tyske forræderihistorie senere har dukket opp i den tyske østzone, hvor de har spillet en viss rolle under oppbyggingen av den nye østtyske krigsmakt, men ellers har det vært taushet om deres navn også på den vestmaktside som hyldet dem i forræderiets stund. Noen virkelig redegjørelse for hva det var som foregikk og hva det var som beveget tyske offiserer med feltmarskalk Paulus og general v. Seydlitz i spissen til å gå med sitt lands fiender i dets skjebnekamp har en ellers ikke fått før det nå foreligger en uhyre interessant redegjørelse på Schild-Verlag i München av Peter Strasser: «Verräter». Nationalkomitee «Freies Deutschland» Keimzelle der sogenannten DDR.» Forfatteren har beskjeftiget seg med studier til denne bok i årrekker og det er da også i sannhet blitt et dokumentarisk verk av den aller største interesse. Han fremlegger i boken den virkelige betydning av sovjetaksjonen med «Freies Deutschland» under verdenskrigen. For første gang blir her den sanne bakgrunn for dette det kanskje mest raffinerte bolsjevikiske forsøk på å spenne tyske soldater, offiserer og generaler med navn og rang foran verdensrevolusjonens

vogn, avdekket. Og de hendelser som hittil med hensikt har vært fordunklet blir her halt frem i lyset.

Av særlig interesse er påvisningen av den nære forbindelse mellom Nationalkomitee «Freies Deutschland», og dets søsterorganisasjon «Bund Deutscher Offiziere», og den nåværende tyske sovjetzone. En lang rekke av de ledende navn fra dagens østzone med Pieck og Ulbricht i spissen opptrer som marionetter i dette røde spill. Og oppsiktsvekkende er den sammenheng som påvises med det kommunistiske undergrunnsarbeide som en i dag kan iaktta på det militære område i Bundesrepublikken. I denne forbindelse er det

snåkk om gjenopplivelse av en slags tysk nasjonalkommunisme med visse røtter også i nasjonalsosialismen, og selv om de militære navn som ble flekket til med forræderiet midt i den hardeste kamp ikke lenger inngyr tillit i den forbindelse, så har disse tendenser allikevel sin interesse på bakgrunn av den tåpelige og evigvarende diskriminering av alt virkelig tysk som de demokratiske stater fremdeles tillater seg trass i deres nødstedte stilling.

*

Ellers er det interessant å merke seg at selv om ikke så få av de tyske soldater og offiserer sviktet under trykket av de uhyggelige forhold i de russiske krigsfangeleire, så var det de fleste som gjennom all nød, gjennom sult og trusler bevarte holdningen og modig og energisk avviste de forsøk som ble gjort. Således nevnes i boken major Hahn, som under et propagandamøte i krigsfangeleiren, hvortil alle fanger var beordret å møte frem for å

høre på «kameratene» Ulbricht, Pieck m. fl. kommunistiske emigranter i russisk tjeneste, grep ordet etter et foredrag av Ulbricht. Han innledet med å si at han ikke følte noen trang til å tale i en forsamling hvor en ved presidentbordet kunne se slike folk som de nevnte. «Når jeg likevel har bedt om ordet, så er det bare for å si herr Ulbricht det som jeg og mine kamerater, som jo ikke er her frivillig, har å svare ham. Og det er ikke lite, herr Ulbricht! Først vil jeg imidlertid spørre Dem, som jeg tidligere hverken har sett eller talt med, hvorfra De har hentet den påstand at det russiske folk aldri vil slippe en slik massemorder som meg hjem igjen? (Ulbricht hadde ladet falle en ytring herom til andre, fordi det var kjent at major Hahn var urokkelig) Etter at marskalk Timoschenko har forsikret meg direkte at jeg ville komme til å se mitt hjem igjen, så hevder De det motsatte. Jeg spør Dem derfor, herr Ulbricht, om De med denne påstand vil hevde at marskalk Timoschenko har løyet? Jeg vil gjerne vite om hvem som bestemmer i Sovjet-Russland, en marskalk Timoschenko eller den tyske emigrant Walter Ulbricht!» Og stadig avbrutt av bifall fortsatte Hahn: «Når jeg nå kommer til Deres vitenskapelige utredning om Tsjekoslovakiet (Ulbricht hadde hevdet at det aldri har vært noen tyskere i Tsjekoslovakiet, det var bare en forløyvet Goebbelspropaganda), så er det på forhånd blitt meg klart at det kommunistiske parti i Tyskland bare av den grunn — og også uten Hitler — måtte gå tilgrunne, fordi det har vært nødt til å gjøre bruk av folk med Deres intelligens som sine «representanter» i den tyske riksdag. — — I grenseområdene i Tsjekoslovakiet bodde det 3,5 millioner tyskere, mange av dem befinner seg her blant oss. Og til Deres orientering kan jeg fortelle at Prageruniversitetet ble grunnlagt i 1350 som det eldste tyske universitet. Bli De ved Deres lest, herr Ulbricht, og våg Dem ikke ut på områder hvor De må rase utfor.»

Det ble igjen et voldsomt bifall og Hahn tok nå bladet fra munnen og sa det som vel de fleste mente: «Tror De virkelig, herr Ulbricht, at De er den rette mann til å overbevise meg? — — Nettopp De, herr Ulbricht, den overbevist kommunist og bolsjevikvenn? Av Dem skal vi la oss si hvorledes vi skal elske vårt land? I Deres øyne er vi

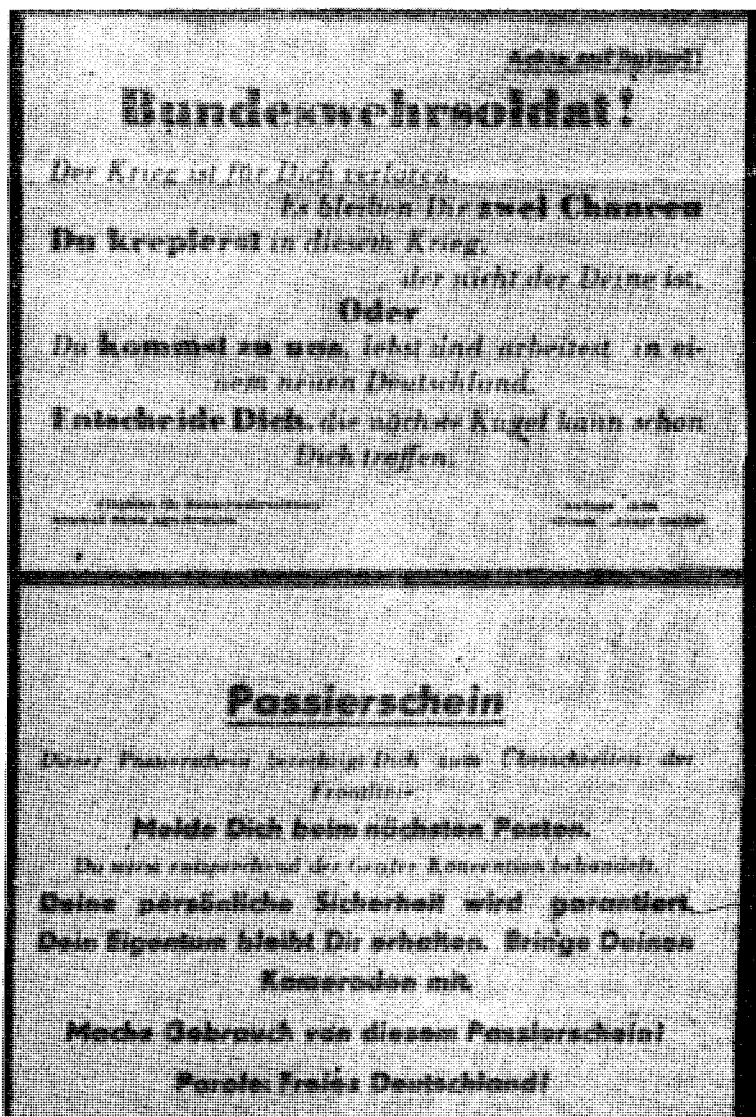
blodhunder og fascister, som hvis det gikk etter Deres hode, burde henges i nærmeste tre! De skjeller ut oss soldater fordi vi har kjempet mot Sovjetsamveldet! Altså mot en fiende av Tyskland — ikke bare av Hitler! Men det forstår ikke De, fordi De forlengst har opphørt å være tysker og bare er et verktøy for den fiende som engang vil bli bekjempet av alle fri folk, ikke bare av de av Dem så forhatte fascister, men også av England og Amerika, våre motstandere, men forhåpentlig ikke først når det er for sent. (!)

De ville i 1933 gjøre vårt land kommunistisk, uansett hvem som satt ved roret. Kommunistisk skulle og måtte det være, da var alt iorden. Jeg sier Dem, herr Ulbricht, vi fanger, som her kjenner på egen kropp «velsignelsene av det frieste land i verden», vi vet hvilke dunkle kommunistiske planer det blir smidd mot Tyskland, hvis det lykkes Stalin med Deres hjelp, å beseire Hitler. Det ville da ikke være noen seir over Hitler, men over Tyskland, som Stalin gjerne vil ha i sin hånd! Som folk ville vi da være ferdig. For Dem er hvert middel til å nå dette mål rettferdig. De er en dårlig vandrepredikant herr Ulbricht, når De tror å kunne prakke Deres løgnpropagandataler så lett-vint på vergeløse fanger. De mener å ha lett spill med oss når De fordømmer de tyske soldater over en kam som fascister. Nei, herr Ulbricht, så langt er det ikke kommet. Og fordi vi elsker vårt hjem Tyskland, som vi har kjempet for, fordi vi ikke vil at dette Tyskland en dag skal inkasseres av Stalin, derfor fortsetter vi vår kamp mot ham og mot Dem — —».

*

Det var heldigvis det store flertall av krigsfanger som var som denne major Hahn, men bedrøvelig mange sviktet også, kanskje mest fordi de ikke forstod rekkevidden av og bakgrunnen for det de ble narret med på. Og dessverre var ikke alle de tyske offiserer så klare i toppen som major Hahn. Det er jo dessverre ofte slik at fremragende faglig dyktighet på et spesielt område følges av et noe innskrenket synsfelt på andre.

Det er ikke mulig her å komme nærmere inn på alle de interessante detaljer og opplysninger i boken men den kan bestilles gjennom Folk og Lands Boktjeneste. Prisen er kr. 35.— innbundet. Den er på 452 sider og er rikt illustrert. **Siegfried.**

Dette opprop bragte en østtysk kaptajn og avhopper nylig med seg. I teksten på oppropet står det:

Bundeswehrosoldat, krigen er tapt for deg. Du har bare to ting å velge mellom. Enten kreperer du i denne krigen, som ikke er din, eller du blir ilive og kommer til oss, lever og arbeider i et nytt Tyskland. Treff valget, alt den neste kule kan treffe deg.

Under ser vi baksiden av oppropet, som er en passérseddél som gir rett til å overskride frontlinjen. — Du blir behandlet etter Genève-konvensjonen, heter det. Din personlige sikkerhet er garantert. Du får beholde din eiendom. Bring dine kamerater med deg. Gjør bruk av denne passérseddél. Parolen er: Freies Deutschland!

De nye konturer —

(Forts. fra s. 1).

som problemet Oder—Neisselinjen er av den mest kildne art. Imidlertid inntar regjeringen og opposisjonen nå samme standpunkt i disse saker, og ingen av partene akter å gjøre forandringer i deres offisielle politikk — i hvert fall ikke før etter 1961-valgene.

Man husker ennu den tysk-russiske nøytralitetskonvensjon, som ble sluttet i 1812 og som muliggjorde Prøssens reisning og befrielse — man husker Rapollo-traktaten 1920 og Ribbentrop—Molotov-pakten — og intet menneske vil våge å forutsi med sikkerhet hva der ville skje hvis Kreml fremsatte et tilbud om forhandling med Vesttyskland om en gjenforening med Østtyskland. Da tyskerne sluttet seg til de vestlige makter, skjedde det i den tro at de derved fremskynnet løsningen på problemet det delte Tyskland. Er det utenkelig at de på et senere stadium kan bli nødt til å overveie, om de ikke bør flytte deres lodd over i en annen vektskål?

Det er ikke bare Lord Russell som er inne på disse tanker og muligheter. I Tyskland selv, både i øst og i vest, er det krefter som arbeider i en slik retning og som er villig til å betale en høy pris for det de finner viktigst av alt: et gjenforenet Tyskland med muligheter også for å få tilbake østområdene. En kjærlighet til det demokrati en ser så underlige prøver på i Europa i dag, og særlig da i det omskolerte Adenauer-Tyskland, skal neppe avholde dem fra å følge en slik nasjonal linje. Det er noe de vestlige «omskolerere» bør overveie før det er forsent. Og spørsmålet er også om ikke den utvilsomt fra øst snedig iscenesatte hets mot Rest-Tyskland og rest-tyskerne i første rekke tar sikte på å gjøre de siste modne for en slik kursendring.

I Vest-Tyskland finnes det en publikasjon, «Neue Politik» som åpent, men på et klart nasjonal-tysk grunnlag, går inn for en slik linje, og som ser Tysklands nasjonale fremtid i en annen holdning til naboen i øst. De vil ikke avfinne seg med det som så åpenlyst er de vestlige makters innerste syn og mål: fortsatt å holde Tyskland delt og dermed passende maktesløst, og de mener at Tyskland nå som før må samles om og med Prøyssen, enten dette nå er rødt eller brunt eller svart. Slike ting teller lite når den nasjonale fremtid står på spill.

Det er mange interessante synspunkter som gjøres gjeldende i dette tidsskrift, synspunkter som naturligvis er

verd overveie, selvom de ikke stemmer med den ensrettede USA-propaganda en hører og leser overalt ellers.

Det står formodentlig klart for de fleste noenlunde utrustede mennesker at til syvende og sist må også vi ta konsekvensen av vårt NATO-medlemskap, som hittil bare har skaffet Arbeiderpartiet den nødvendige økonomiske luft under vingene til å bevare makten og folkegunsten. Før eller siden kommer regningen — i form av krav om baser og atomvåpen som vi da ikke vil kunne si nei til. Og hva vi da utsetter oss for, burde affæren med de amerikanske fly over Sovjet og norske flyplassers rolle i disse foretagender kunne fortelle litt om. Det er mulig det er for sent, men hvis ikke så må alle gode krefter settes inn på å få oss ut av dette NATO, som fører oss direkte i ulykken og undergangen hvis eller når den tredje og siste verdenskrig kommer. Og det er i sannhet for stor betaling for Arbeiderpartiets norske Wirtschaftswunder. I denne forbindelse er ellers følgende betraktninger over situasjonen i «Neue Politik» av interesse:

«Polarisraketten — siste skrik på rakettproduksjonens område — blir for tiden fremstillet i en type som er garantert en rekkevidde på 1500 km. Ytterligere typer med rekkevidde inntil 4000 km. er ferdig i modell og kan settes i serieproduksjon. Man kan, slik det vises oss i ukeavven på kinoene — avskyte Polarisraketten fra neddukede u-båter. Det vil si: Polaris er det hittil best uttenkte offensiv-våpen.

Pentagon vil utruste de forbundne i Europa med dette våpen. Bundeswehrminister Strauss, en tilhenger av dette foretagende, reiste nylig til Amerika i den anledning, og USA's hærminister Brucker er kommet til Bonn for å rydde avveien alle betenkeligheter mot dette våpen — fordi det er et offensivvåpen.

Det lykkedes ham ikke helt, vesentlig fordi man i de orienterte kretser vet at den amerikanske strategi mere og mere heller mot det offensive forsvar. Halvoffisielt ble dette nylig bekreftet av general Speidel, sjef for NATO's midtavsnitt, som i et foredrag i Washington gjorde kjent at NATO's strategiske konsepsjon i dag går ut på å forsvare Mellom-Europa i dets østlige utløpere og ikke ved Rhinen. Det er NATO's (les Bundeswehrs) tiltagende styrke når det gjelder jordstridskrefter som

KONSEKVENTE MORALISTER

Bystyret i Antwerpen har forbudt offentlig fremvisning av filmen om rakettesterten Wernher von Braun etter at forskjellige av de gamle hjemmefrontorganisasjoner hadde demonstrert på gatene mot filmen, moralsk rystet fordi det var von Braun som var ansvarlig for byggingen av de tyske V-1 og V-2 som bl. a. ble brukt mot Antwerpen i slutten av krigen. Disse samme nederlendere med den ømme samvittighet og moral har derimot intet mot selv å bruke de samme eller verre våpen innenfor NATO-forsvaret, så hykleriet har fortsatt ingen grenser.

berettiger dette, Til et slikt offensivt forsvar kan man godt anvende Polaris-raketen, som i sin mellomste type kan skyte fra Bonn til Char-kov eller Moskva.

Sovjet følger seg truet av Polaris. Riktignok har sovjetiske admiraler svart at de likeledes har raketter som kan avskytes fra neddukede u-båter, men det skjuler ikke at Moskva virkelig er bekymret. Det skarpere sprog fra Krustsjov i den senere tid kommer formodentlig av at de sovjetiske marskalker holder politikken med den utstrakte hånd, som ingen vil ta imot, for farlig. Det ser ut som Kreml står på det standpunkt at med erhvervelsen av Polarisraketten ville Bonn-politikken gå over Rubikon, og på sett og vis gjøre det som Hitler gjorde da han besatte Prag.

I denne situasjon griper nå general de Gaulle inn og gir med sin inngripen tilkjenne hvilket formål den utbygning av den vesteuropeiske stormakt Frankrike som han har drevet, forfølger. de Gaulle avviser utrustningen av de vesteuropeiske NATO-makter med Polarisraketter. Han ser i særdeleshet — noe han åpent sier — ingen grunn til å utruste Bundeswehr med dette våpen, og avviser også samtidig kompromisforslaget fra NATO-generalsekretæren Spaak, å dele disposisjonsretten forsåvidt angår Polaris i Frankrike mellom Paris og NATO-overkommandoen. I avskrekkende hensikt vil den egne atomkraft som Frankrike bygger opp være tilstrekkelig, mener de Gaulle.

Dermed viser den franske statspresident både Sovjet og seg selv en tjeneste. Begge to — Sovjet og sitt eget folk

RUSSERNE MÅ UT AV TIBET

De røde kinesiske myndigheter har beordret 300 sovjetekspertter og rådgivere til å forlate Tibet, noe som vel er et nytt bevis på at ikke alt er så bra mellom de to kommunistfeller. I denne forbindelse nevner vi en pussig artikkel av Joseph Alsop, som Morgenbladet trykker. Forfatteren slår fast at et brudd mellom Sovjetsamveldet og det røde Kina er innenfor mulighetens grenser. Det er naturligvis ikke dette som er det pussige, men den slutning han trekker av dette, nemlig at da er vi i virkelig fare! Såvidt vi kan se er dette, iallfall når det gjelder Europa, et av håpets tegn. Alsops begrunnelse er, at hvis Kina nå er rede til å ta et brudd med Sovjetsamveldet, så er det fordi det akter på egen hånd å sette i gang en krig mot Formosa. Men hva raker det Europa? En annen sak er det naturligvis med USA, som har sine privatintereser å vareta.

SLAGFERDIGE KRUSTSJOV

Da noen engelske journalister spurte Krustsjov hvil-

— befri han fra frykt for at Polarisraketten i hendene på noen overivrige kan bli til en bombe fra Serajevo.

I den melding som beretter om de Gaulles stillingtagen (fra Paris 9. august) heter det videre at president de Gaulle og Bundeskansler Adenauer var blitt enige i Rambouillet om «heller ikke å godta endrede planer for fordeling av atomare offensivvåpen (legg merke til uttrykket «offensivvåpen») på NATO-partnerne.» Etter dette er det da nå en front de Gaulle — Adenauer mot Strauss — Brucker. Det skal bli interessant å se hvorledes det videre går.

Hele dette spill om freden og om verdens skjebne er naturligvis interessant for alle falskspillerne, men oss bør det mane til alvorlig ettertanke og belære oss om ikke å spise kirsebær med de store. Det er ingen som spør oss når disse ting bestemmes, og det kan neppe være overensstemmende med hverken grunnloven eller med norsk nasjonalfølelse å legge Norges skjebne i hendene på disse mere og mindre ansvarlige utenlandske krefter, som forfølger ganske andre planer enn de godtroende og uerfarne norske politikere fatter.

Arminius.

ke britiske «fremskritt» han kunne tenke seg å overta for Sovjetsamveldet, svarte han: «Cumberland-sausen».

OGSÅ KLOVNE NE SKAL BLI RØDE

Og for fortsatt å fortelle noe morsomt, så hygger man seg i Øst-Tyskland nå over noe SED-avisen «Sonntag» skrev i forbindelse med nasjonaliseringen av sirkusvesenet i denne latterlige tyske stat: «Våre klovner må bli levende agitatorer og forstå å lære seg å kommentere politiske dagshendelser på en treffende måte.» Ellers er å bemerke at også Norge har hatt endel slike klovner.

DE UNGDOMSSKADELIGE RUDEL-BØKER

Som meddelt før i Folk og Land, har det lyktes en geskjeftig kvinnelig senator å få oppført oberst Rudels — den kjente flyverhelts — bøker på listen over ungdomsfarlige skrifter. Deutsche Soldaten-Zeitung nevner i denne forbindelse noen opplagstall på Rudels bok «Trotzdem» som er oversatt til en rekke sprog: Tyskland 60.000. — England 80.000 — USA 200.000 — Frankrike 160.000 — Argentina 30.000 — Italia 10.000 og Japan 5.000 eksemplarer. Ytterligere oversettelser og nye opplag er under arbeide, så stakkars ungdommen! Her i Norge selges den tyske utgave gjennom Folk og Lands boktjeneste.

MELLOM VENNER

England har leiet bort en rekke tankskip til Sovjetsamveldet. Disse skip blir nå brukt til å transportere olje til Kuba. Og naturligvis til stor ergrelse for de britiske oljeraffinerier på Kuba som har nektet å bearbeide sovjetisk olje. Men business is business!

FOLK OG LAND

Kierschowsgt. 5, Oslo
Telefon 37 76 96
Boks 3214

Abonnementspriser:
Kr. 25,- pr. år, kr. 12,50 pr. halvår. Sverige og Danmark: kr. 29,- pr. år, kr. 14,50 pr. halvår. Utlandet forøvrig: kr. 33,- pr. år, kr. 16,50 pr. halvår. I nøytralt omslag kr. 35,- pr. år, kr. 17,50 pr. halvår.

Løssalg 65 øre

Annonsepris:
32 øre pr. millimeter over en spalte.
Bruk postgironr. 16450.

Utgiver A/L FolK og Land